

62338/2020/KHK

KUKHK-16390/ZP/2020-4

Krajský úřad Královéhradeckého kraje**viz Rozdělovník**

VÁŠ DOPIS ZN.: PLa/2020/020253

ZE DNE: 11. 05. 2020

NAŠE ZNAČKA (č. j.): KUKHK-16390/ZP/2020-4

VYŘIZUJE: Mgr. Helena Zapletalová

ODBOR | ODDĚLENÍ: odbor životního prostředí a zemědělství | oddělení ochrany přírody a krajiny

LINKA | MOBIL: 564

E-MAIL: hzapletalova@kr-kralovehradecky.cz

DATUM: 16. 06. 2020

Počet listů: 3

Počet příloh: 0/listů: 0

Počet svazků: 0

Sp. znak, sk. režim: 246.2 A/10

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, sídlem Hradec Králové, Pivovarské náměstí 1245/2 (dále jen krajský úřad), jako věcně a místně příslušný orgán ochrany přírody dle ust. § 75 odst. 1 písm. d), dle ust. §77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZOPK), rozhodl po provedeném správním řízení vedeném v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád) o žádosti podané dne 15. 05. 2020 společností Povodí Labe, státní podnik, Víta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové, IČO: 70890005 (dále také žadatel) o povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin dle ust. § 56 ZOPK k záměru „Olešnický potok, Čestice, rekonstrukce koryta, ř. km 0,600 – 0,900“

t a k t o :

Společnosti Povodí Labe, státní podnik, Víta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové, IČ: 70890005

se k provedení záměru „Olešnický potok, Čestice, rekonstrukce koryta, ř. km 0,600 – 0,900“, který bude realizován dle stejnojmenné projektové dokumentace zpracované žadatelem k datu květen 2020, ve stupni DSJ, č. stavby: 229180016, poř. č. 3571, jejíž součástí je Botanický a zoologický průzkum Olešnického potoka v Česticích, zpracovaný žadatelem, k datu květen 2020,

- I. povoluje výjimka dle ust. §56 odst. 1 ZOPK ze zákazu škodlivého zasahování do přirozeného vývoje, tj., rušení, zraňování a usmrcování, přemísťování jejich vývojových stádií a zásahu do biotopu pro druhy živočichů: skokan skřehotavý (*Rana ridibunda**), čmelák (*Bombus* spp.) a povoluje výjimka pro druh rostliny - potočnice lékařská (*Nasturtium officinale*), ze zákazu poškozování, ničení, vykopávání a přemísťování jejich vývojových stádií, rušení ve vývoji a zásahu do biotopu,**

- II. povoluje výjimka dle ust. §56 odst. 1 a 2 ZOPK ze zákazu škodlivého zasahování do přirozeného vývoje, tj., rušení, zraňování a usmrcování a zásahu do biotopu pro druhy: ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) a vydra říční (*Lutra lutra*),

Výjimka se žadateli povoluje v souladu s ust. § 56 odst. 3 ZOPK za následujících podmínek:

1. Práce budou provedeny v období od 15. 6. do 31. 3. následujícího roku.
2. Realizace záměru bude dozorována odborně způsobilou osobou, která je držitelem výjimky dle ust. §56 ZOPK pro přenos příslušného druhu zvláště chráněného živočicha a rostliny, nebo jinou odborně způsobilou osobou (tj. pro účely tohoto rozhodnutí osobou s přírodovědeckým, biologickým, či jiným odborným vzděláním obdobného typu; dále také „odborně způsobilá osoba“ nebo „biologický dozor“), která zajistí kontrolu staveniště zaměřenou na přítomnost zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů před započítím přípravných prací i v průběhu stavby.
3. Dostupnými technickými prostředky bude zabráněno úniku cementových a ropných látek do toku Olešnického potoka v průběhu provádění stavby a veškeré subjekty podílející se na stavbě v terénu budou žadatelem (popř. jím pověřenou odborně způsobilou osobou) prokazatelně poučeny o nutnosti dodržení postupů minimalizujících vliv na vodní tok. Dojde-li v průběhu provádění prací k uvěznění živočichů v prostoru staveniště, zajistí žadatel za spolupráce s odborně způsobilou osobou vytvoření únikových cest pro živočichy nebo jejich odlovení či odchycení a přenos na předem určené místo; o případném transferu bude proveden záznam formou písemné zprávy (viz podmínka č. 6 výroku rozhodnutí).
4. Termín zahájení prací v korytě potoka bude nejméně 15 dní předem písemně oznámen Českému rybářskému svazu, Východočeský územní svaz Hradec Králové, Kovová 1121, 500 03 Hradec Králové, IČ: 00434141.
5. Před zahájením stavebních prací v korytě toku budou za dozoru odborně způsobilé osoby v dotčené části koryta toku vytypovány trsy potočnice lékařské, které budou následně přeneseny na předem touto osobou určené vhodné místo ve stavbou nedotčené části koryta toku.
6. O činnosti a poznatcích biologického dozoru bude zpracována písemná zpráva, která bude předána krajskému úřadu nejpozději 30. den po skončení prací a bude obsahovat údaje o nakládání se zvláště chráněnými druhy během provádění stavby včetně uvedení jména zvláště chráněného druhu, jeho počtu a další údaje o transferu.

Výjimka k provedení záměru se povoluje do 31. 12. 2023.

Účastníci řízení:

- Povodí Labe, státní podnik, Víta Nejedlého 951, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ, IČO: 70890005,
- Obec Čestice, č.p. 94, 517 41 Čestice, IČO: 00274828
- Český rybářský svaz, z. s., Východočeský územní svaz, Kovová 112, 500 03 Hradec Králové, IČO: 00434141

Odůvodnění

Krajský úřad jako orgán ochrany přírody příslušný dle ust. § 77a odst. 4 ZOPK obdržel dne 15. 05.2020 žádost společnosti Povodí Labe, státní podnik, Víta Nejedlého 951, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ, IČ: 70890005 o výjimku dle ust. §56 ZOPK k realizaci akce „Olešnický potok, Čestice, rekonstrukce koryta, ř. km 0,600 – 0,900“.

Výjimka je požadována pro druhy: potočnice lékařská (*Nasturtium officinale*), skokan skřehotavý (*Pelophylax ridibundus**), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), vydra říční (*Lutra lutra*) a čmelák (*Bombus* sp.). Výjimka je požadována pro tyto činnosti, respektive eventuality, uvedené v § 50 odst. 2 ZOPK a to pro: rušení, poškozování užívaných sídel a biotopu chráněných živočichů a přemísťování jejich vývojových stádií nebo jimi užívaných sídel.

Lokalita leží mimo území Natura 2000 a zvláště chráněných území dle ZOPK. K realizaci záměru není nutné stanovisko dle ust. §45i ZOPK. Stanovisko k zásahu do toku Olešnického potoka jako významného krajinného prvku dle ust. §4 odst. 2 ZOPK vydává dle ust. §77 odst. 1 písm. a) ZOPK jako příslušný úřad obce s rozšířenou působností - Městský úřad Kostelec nad Orlicí.

Předmětem záměru je rekonstrukce části koryta v intravilánu obce Čestice s lichoběžníkovým profilem se sklonem svahů 1:2 (mezi lávkou pro pěší cca 40 m pod silničním mostem a soutokem Alby s Olešnickým potokem), včetně rekonstrukce rozdělovacího objektu a zřízení trvalého sjezdu do koryta. Práce budou probíhat po jednotlivých úsecích, v závislosti na zhotovitelem zvolenou délkou jednotlivých úseků (převedení vody potrubím). Během stavby nedojde k úplnému zahrazení ani Olešnického potoka ani Alby, vždy bude zachován alespoň minimální průtok v obou tocích, dle manipulačního řádu.

Poměry v území se podstatně nemění a záměr nevyžaduje nové nároky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu. Předpokládaná realizace stavby je v období 2020 – 2021 s ohledem na přidělení finančních prostředků. Celková doba realizace stavby bude cca 6 měsíců s ohledem na technologii stavby a podmínky výstavby.

K žádosti byla připojena stejnojmenná projektová dokumentace zpracovaná žadatelem k datu květen 2020, ve stupni DSJ, poř. č. 3571, jejíž součástí je Botanický a zoologický průzkum Olešnického potoka v Česticích zpracovaný RNDr. Michalem Vávrou, Povodí Labe s.p., k datu květen 2020.

Akce je v souladu s povinnostmi správce toku vyplývající ze zákona č. 254/2001 Sb. v platném znění a prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu, kdy žadatel jako správce vodního toku má uloženu povinnost provozovat a udržovat v řádném stavu vodní díla nezbytná k zabezpečení funkcí vodního toku popřípadě vodnímu toku převážně sloužící, která správci vodních toků vlastní, případně je užívají z jiného právního důvodu.

Na základě výše uvedeného a v souladu s ust. § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen správní řád), bylo dnem obdržení žádosti zahájeno správní řízení ve věci povolení výjimky dle ust. §56 ZOPK z důvodu realizace záměru „Olešnický potok, Čestice, rekonstrukce koryta, ř. km 0,600 – 0,900“. Tuto skutečnost krajský úřad oznámil všem účastníkům řízení a dle ust. §70 i zapsaným spolkům dle NOZ, které si požádaly o informace ve smyslu ust. §70 odst. 2 ZOPK. Žádný spolek svou účast v řízení neoznámil.

Účastníkům řízení byla také dána možnost, v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu, vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí.

Předmětným záměrem budou dotčeny zájmy dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů, v platném znění (vodní zákon). Dle ust. §104 odst. 9 tohoto zákona lze ve správních řízeních vedených podle ZOPK vydat rozhodnutí nebo učinit jiný úkon jen na základě závazného stanoviska vodoprávního úřadu, pokud mohou být dotčeny zájmy

podle tohoto zákona.

Krajský úřad je toho názoru, že v tomto případě k předmětnému záměru vodoprávní úřad stanovisko dle ust. § 104 odst. 9 vodního zákona nevydává, a to na základě skutečnosti, že o daném záměru bude rozhodovat vodoprávní úřad v následném řízení. Krajský úřad má k dispozici právní názor MŽP uvedený v dopise č.j.: 71248/ENV/15 ze dne 1. prosince 2015, že „pokud by měla být předmětem závazného stanoviska podle § 104 odst. 9 (nebo § 17 vodního zákona) věc, o které bude vodoprávní úřad následně sám rozhodovat – vést vodoprávní řízení – není podle našeho názoru vydání závazného stanoviska na místě. Takový postup by vedl k neodůvodnitelné duplicitě.“ S názorem MŽP se krajský úřad ztotožnil.

Dle ust. § 48 odst. 2 ZOPK, ve znění přílohy č. III vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ust. ZOPK (dále jen vyhláška), je skokan skřehotavý kriticky ohroženým druhem, vydra říční a ještěrka obecná silně ohroženými druhy a čmeláci ohroženými druhy zvláště chráněných živočichů, které jsou chráněny ve všech svých vývojových stádiích, chráněn je i jejich biotop (ust. § 50 odst. 1 ZOPK). Je zakázáno škodlivě zasahovat do jejich přirozeného vývoje, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrctvat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia, což vyplývá z ust. § 50 odst. 2 ZOPK.

Dle ust. § 48 odst. 2 ZOPK, ve znění přílohy č. II vyhlášky je potočnice lékařská silně ohroženým druhem rostliny. Dle ust. § 49 odst. 1 ZOPK je chráněna ve všech svých podzemních i nadzemních částech a vývojových stádiích, je chráněn rovněž její biotop. Je zakázáno tuto rostlinu trhat, sbírat, vykopávat či poškozovat nebo ničit či jinak rušit ve vývoji.

Pro úplnost zde krajský úřad uvádí stručné charakteristiky jednotlivých druhů a jejich výskyt na lokalitě dle botanického a zoologického průzkumu:

Skokan skřehotavý obývá nížiny a na rozdíl od jiných druhů skokanů tráví život ve vodě a v její bezprostřední blízkosti. Na jaře a na podzim je aktivní během dne, v létě rovněž v noci. Potrava výhradně živočišná, loví ji na březích i přímo ve vodě. Páření probíhá od poloviny května do poloviny června, samice klade v chomáčcích různé velikosti celkem několik tisíc vajíček. Pulci se líhnou po 7 až 10 dnech a po 70 až 100 dnech vývoje metamorfují.

Ještěrka obecná je plaz o celkové délce kolem 20-25 cm. Obývá především suchá a slunná místa a to stráně, i okraje lesů. Při větších výkyvech teplot raději zalézá do úkrytů. V jídelníčku ještěrky obecné můžeme najít menší hmyz (mouchy, brouky), také pavouky, červy, plže a pozemní korýše (svinky). Ještěrky se rozmnožují v letních měsících - květnu, červnu. V zimním období upadá do zimního spánku. Patří k nejhojněji se vyskytujícím ještěrkám.

Čmelák (*Bombus* spp.) je rod hmyzu náležící do čeledi včelovití (*Apidae*). Popsáno bylo více než 250 druhů čmeláků. Čmeláci jsou sociální hmyz, tj. pobývají v pevných společenstvech. Ohrožující je především pěstování monokultur na velkých plochách, které přináší čmelákům ztrátu potravních zdrojů. Necitlivá snaha o kultivaci krajiny, obliba sterilních, krátce střížených anglických trávníků, omezuje možnosti hnízdění a zimování čmeláčích matek. Dalšími rizikovými faktory jsou vypalování mezí a stařiny a používání chemických prostředků na polích i zahradách.

Vydra říční je lasicovitá šelma, která se vyskytuje poblíž stojatých i tekoucích vod. Velikost jejího teritoria je značně proměnlivá, může dosahovat i více než 30 km, přičemž o jeho velikosti rozhoduje množství potravy a kvalita vody. Živí se především rybami, ale i obojživelníky, měkkýši, raky a drobnými vodními ptáky. Druh bude posuzovaným záměrem ovlivněn jen minimálně, a to rušivou stavební činností při opravě jezu a bagrování sedimentů a také možnou dočasnou změnou trofické nabídky (složení rybí obsádky) v dotčeném úseku toku.

Potočnice lékařská je rostlina z čeledi brukvovitých, jedná se o vytrvalou bylinu, dorůstající 30 až 90 centimetrů. Ve volné přírodě roste u pramenů, v příkopech nebo v potocích. Potrpí si na chladnou čistou tekoucí vodu, má ráda vodu bohatou na vápník. Dle botanického průzkumu se zde jedná o hojný druh, který zarůstá velkou část vlastního koryta i nízké partie břehů.

Jak již bylo konstatováno výše předmětem stavby je rekonstrukce rozdělovacího objektu - jezu, v místě křížení Olešnického potoka s Albou, ze které je odebírána povrchová voda oprávněnými odběry (rybníky). Jezem se propouští minimální průtok do Olešnického potoka a zvýšené průtoky nad kapacitu toku Alby. V současnosti stavební části rozdělovacího objektu, včetně zdí, pilířů i lávky vykazují různě rozsáhlou degradaci i přes prováděnou údržbu. Spodní stavba jezu netěsní a protéká. Tím je zhoršena manipulovatelnost dle manipulačního řádu, hlavně v období minimálních průtoků. Práce budou probíhat pod ochranou příčných, v nadjezí částečně podélných jímek s dotěsněním PVC fólií a s převedením vody potrubím (ev. druhou polovinou toku). Práce budou probíhat po jednotlivých úsecích, v závislosti na zhotovitelem zvolenou délkou jednotlivých úseků (převedení vody potrubím). Během stavby nedojde k úplnému zahrazení ani Olešnického potoka ani Alby, vždy bude zachován alespoň minimální průtok v obou tocích, dle manipulačního řádu.

Dle žadatele hrozí v případě neprovedení navrhovaných prací v delším časovém období zhoršení technického stavu jezu a zhoršení manipulace v souladu s manipulačním řádem, které je již dnes, hlavně v období s minimálními průtoky, velmi problematické. Stejně u samotného koryta, hrozí zhoršení jeho technického stavu a snížení kapacity koryta. Tím by mohl být ohrožen veřejný zájem spočívající v ochraně před povodněmi (ohrožen majetek fyzických i právnických osob).

Dle ust. § 56 odst. 1 ZOPK je možné povolit výjimku ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin pouze v případě převahy jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody, kterým je v tomto případě ochrana všech výše uvedených druhů, nebo v zájmu ochrany přírody. Veřejným zájmem je také jiný naléhavý důvod převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru. U zvláště chráněných druhů živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství (zde vydra říční a ještěrka obecná), lze výjimku povolit jen tehdy, neexistuje-li jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Na základě výše uvedeného krajský úřad povolil výjimku pro výše uvedené živočichy a rostlinu dle ust. §56 odst. 1 ZOPK, neboť záměr je realizován ve veřejném zájmu udržení bezpečnosti vodního díla, které je situováno v intravilánu obce, kde je zvýšené riziko ohrožení zdraví a bezpečnosti osob a ohrožení majetku třetích osob v případě selhání vodního díla z důvodu jeho špatného technického stavu. Dle názoru krajského úřadu je možné povolit i výjimku dle ust. §56 odst. 1 a 2 ZOPK pro druhy uvedené v bodě 2) výroku rozhodnutí, neboť předmětný záměr je realizován dle ust. §56 odst. 2 písm. b) a c), tj. v zájmu prevence závažných škod na majetku, vodách a ostatních typech majetku a v zájmu veřejné bezpečnosti.

Současně lze konstatovat, že povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhů uvedených v bodě 2) výroku - vydra říční a ještěrka obecná - z hlediska ochrany. Tyto druhy mohou být v průběhu realizace toliko rušeny; ke zranění či usmrcení může dojít toliko náhodně, což nemůže mít vliv na celkové rozšíření druhu v širší lokalitě.

Z důvodu, aby dopady na zvláště chráněné druhy v lokalitě byly minimalizovány, stanovil krajský úřad pro povolení výjimky podmínky.

Realizaci záměru krajský úřad časově omezil na období od 15. 6. do 31. 3., tedy na období mimo rozmnožování obojživelníků.

Krajský úřad podmínil realizaci záměru přítomností biologického dozoru před zahájením a v průběhu realizace stavby, za jehož dohledu budou realizována veškerá kompenzační opatření dle PD, tj. transfer vytypovaných trsů potočnice lékařské na vhodné místo toku nezasažené stavbou a případný transfer dalších živočichů uvízlých na staveništi při realizaci stavby. O provádění kompenzačních opatření budou průběžně vedeny záznamy, které umožní jak kontrolu provádění díla ze strany orgánů ochrany přírody, tak poskytnou i aktuální informace o biotě na lokalitě. Z tohoto důvodu bude o činnost biologického dozoru sepsána závěrečná zpráva, která bude následně předána krajskému úřadu.

Současně je dle názoru krajského úřadu nezbytné zabezpečit stavbu před úniky cementových a ropných látek. Jedním z opatření, které toto zabezpečí je již samotné technické řešení stavby, kdy oprava koryta bude prováděna postupně, takže právě realizovaný úsek opravy bude v zájmkovaném prostoru. O nutnosti minimálního zásahu mimo prostor staveniště a dodržování veškerých technických postupů minimalizujících vliv na vodní tok je nutné informovat veškeré subjekty podílející se na realizaci záměru v terénu.

Vzhledem ke skutečnosti, že realizace záměru je vázána na vhodné klimatické podmínky, stanovil krajský úřad platnost výjimek po dohodě se žadatelem do 31. 12. 2023.

Na základě výše uvedeného, rozhodl krajský úřad tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí. Nedodržení ve výroku uvedených podmínek může být důvodem ke zrušení výjimky dle ust. §84 odst. 1 písm. c) ZOPK.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí má účastník řízení právo se odvolat ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho doručení. Řádně podané odvolání má odkladný účinek. Odvolání se podává k Ministerstvu životního prostředí ČR prostřednictvím Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství.

„otisk razítka“

Z p. Mgr. Helena Zapletalová
odborná referentka
oddělení ochrany přírody a krajiny

Rozdělovník:

Účastníci řízení:

- Povodí Labe, státní podnik, Víta Nejedlého 951, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ, IČO: 70890005
- Obec Čestice, č.p. 94, 517 41 Čestice, IČO: 00274828
- Český rybářský svaz, z. s., Východočeský územní svaz, Kovová 112, 500 03 Hradec Králové, IČ: 00434141

*Krajský úřad ve správním řízení uvádí veškeré vědecké názvy zvláště chráněných druhů živočichů v souladu s platnou legislativou, tj. uvedené v příloze č. III. vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona